

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
(BTK-MANYFI-106)

2018/19/2

Tárgynév:	Geolingvisztika
Tárgykód:	BMA-MAGD-NY-226
Tárgyfelelős neve:	Juhász Dezső Dr.
Tárgy követelménye:	Kollokvium (5)
Tárgy heti óraszám:	2/0/0

Oktatás célja:

A tantárgy célja a nemzetközi és magyar nyelvöldrajzi irányzatokban, módszerekben való tájékozódás készségének, továbbá a különböző nyelvatlászokban található térképek elemzésében való jártasságnak a fejlesztése.

Tantárgy tartalma:

A nyelvöldrajz, a tényelvészet, a nyelvatlászokra építő nyelvvizsgálat bemutatása; a nyelv területiségének megjelenítése és a területiségből levonható következtetések nyelv- és kultúráközi, nyelven belüli (dialektális), továbbá diakrón hasznosítása. A nemzetközi iskolák bemutatása után a magyar törekvések vázolására is sor kerül. A módszertani kérdéseken belül a nyelvatlászok készítésének és elemzésének a legáltalánosabb vonatkozásai is helyet kapnak. Zárásul: a tudományterület perspektívái, számítógépes és multimédiás eszközök alkalmazása.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A félév folyamán térképelemzések, olvasott szakirodalom számonkérése, a félév végén kollokvium.

Kötelező irodalom:

- Balázs János (szerk.), *Nyelvünk a Duna-tájon*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989. (Részletek.) ISBN 963 18 1581 1
- Cox, Heinrich L. – Zender, Matthias, *Sprachgeschichte, Kulturraumforschung und Volkskunde*. In: Werner Besch – Anne Betten – Oskar Reichmann – Stefan Sonderegger (Hrsg.), *Sprachgeschichte. Ein Handbuch zur Geschichte der deutschen Sprache und ihrer Erforschung*. 2. Auflage. 1. Teilband. Walter de Gruyter, Berlin, New York. 2000. 160–172. ISBN 3-11-011257-4
- Juhász Dezső, *A nyelvöldrajz*. In: Kiss Jenő (szerk.), *Magyar dialektológia*. Osiris, Budapest, 2001: 92–110. ISBN 963 379 879 5
- Juhász Dezső, *Szemponatok és eszközök a nyelvjárásközi folyamatok történeti nyelvöldrajzi leírásához*. In: Büky László – Forgács Tamás (szerk.), *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei IV*. Szegedi Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged, 2006. 87–100. ISBN 978-963-482-801-3
- König, Ekkehard – Haspelmath, Martin 1999. *Der europäische Sprachbund*. In: Reiter, Norbert (ed.), *EuroLinguistik*:

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
(BTK-MANYFI-106)

2018/19/2

Kötelező irodalom:

ein Schritt in die Zukunft. Wiesbaden, Harrasowitz. 111–127. ISBN: 3-447-04072-6

Ajánlott irodalom:

Bodó Csanád – Vargha Fruzsina Sára, Régi nyelvatlaszok – új módszerek. Nyelvtechnológiai eljárások a nyelvföldrajzban. Magyar Nyelv 2008: 335–351.

Deme László – Imre Samu (szerk.), A magyar nyelvjárások atlaszának elméleti-módszertani kérdései. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975. (Részletek.) ISBN 963 05 0609 2

Juhász Dezső, Merre tovább, magyar nyelvföldrajz? In: Zelliger Erzsébet (szerk.), Nyelv, területiség, társadalom. A 14. élőnyelvi konferencia (Bük, 2006. október 9–11.) előadásai. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 2007: 33–43. ISBN 978 963 7530 87 6

Juhász Dezső, A magyar nyitódó kettőshangzók történetéről a tér és idő dimenziójában. In: Bakró-Nagy Marianne – Forgács Tamás (szerk.), A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei VI. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged, 2011. 123–128. ISBN 978-963-306-115-2

Timuška, Agris (ed.), Proceedings of the 4th International Congress of Dialectologists and Geolinguists. Latvian Language Institute – University of Latvia, Riga, 2006. ISBN 9984-742-22-9